

آخرین تغییرات شاخص قیمت تولید کننده

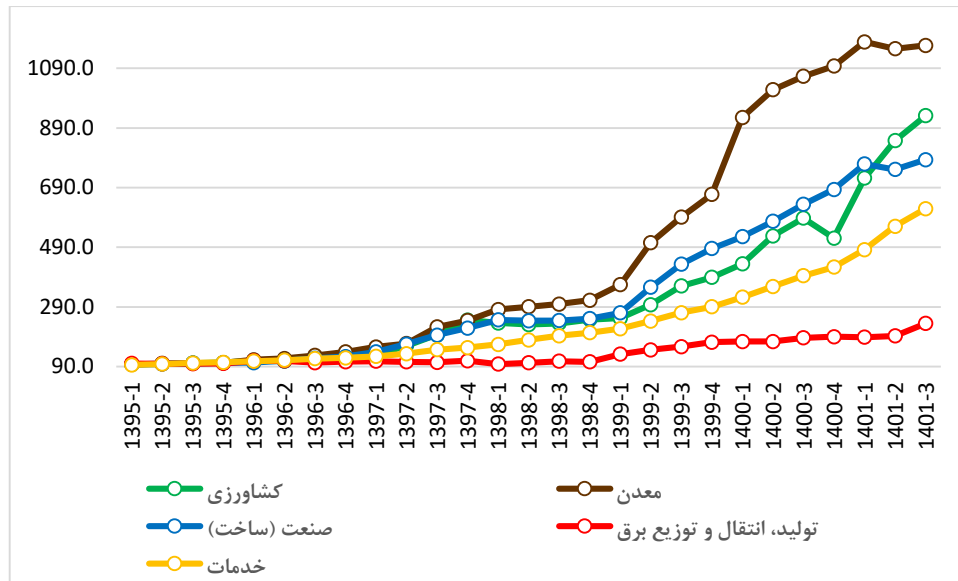
مقایسه بخش برق و سایر بخش‌ها

طبق آخرین اطلاعات مرکز آمار ایران که در اسفند ۱۴۰۱ انتشار یافته است، در پاییز این سال شاخص قیمت تولیدکننده در بخش‌های مختلف اقتصادی شامل معدن، کشاورزی، صنعت (ساخت)، خدمات و برق به ترتیب به ارقام ۱۱۶۶٫۴، ۹۳۱٫۲، ۷۸۳٫۵، ۶۱۹٫۳ و ۲۳۴٫۴ رسیده است. به عبارت دیگر از سال ۱۳۹۵ تا پاییز ۱۴۰۱، قیمت محصول خریداری شده از تولیدکننده در تمامی بخش‌ها به جز تولید برق بین ۶ تا ۱۱ برابر شده است (در سال ۱۳۹۵، شاخص قیمت برای تمامی بخش‌ها با عدد ۱۰۰ نرمال شده است). تنها برای برق شاهد افزایش ۲٫۳ برابری هستیم که به خوبی بحرانی بودن شرایط قیمت‌گذاری خرید برق از نیروگاه‌ها را نشان می‌دهد. این در شرایطی است که در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به استناد بندهای (ز) و (ط) تبصره (۱۵) قوانین بودجه که سپس در ماده (۳) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق به حکمی دائمی تبدیل شد، قیمت فروش برق به بسیاری از صنایع پرمصرف، افزایش حداقل ۶ برابری داشته است. طبق آمارهای سال ۱۴۰۱، بخش صنعت، سهم ۳۶ درصدی از مصرف برق کشور دارد.

به عبارت دیگر به نظر می‌رسد حکمرانی صنعت برق به گونه‌ای نامتقارن نسبت به مشکل ناترازی درآمد - هزینه و کمبود نقدینگی در بخش‌های دولتی و خصوصی عمل کرده است. به گونه‌ای که افزایش درآمدهای شرکت توانیر از فروش برق به صنایع، شرایط اداره صنعت برق را برای بخش عمومی تسهیل کرده است اما عدم انتقال اثرات مثبت این افزایش درآمد به تولیدکنندگان خصوصی برق، از جمله با پرداخت مطالبات یا افزایش قیمت خرید برق از نیروگاه‌ها متناسب با تورم، باعث شده است مشکلات برای تولیدکنندگان خصوصی برق حل نشده باقی بماند.

شاخص قیمت تولید کننده را از سال ۱۳۶۹ بانک مرکزی و از سال ۱۳۹۰ مرکز آمار ایران محاسبه و منتشر می‌کند. از مهم‌ترین موارد استفاده این شاخص، نشان دادن زود هنگام روند تورم و استفاده از آن در محاسبات ملی برای تعدیل قیمت‌های جاری به ثابت است. شاخص قیمت تولید کننده بخش برق شامل اطلاعاتی مانند شاخص قیمت تولید کننده برق به صورت دوره‌ای (به تفکیک ساعات پر بار، کم بار و میان بار و ...) است.

نمودار زیر تغییرات این شاخص را از سال ۱۳۹۵ تا پاییز ۱۴۰۱ به صورت فصلی برای بخش‌های مختلف نشان می‌دهد.

همانطور که مشاهده می‌شود بیش‌ترین رشد شاخص به بخش معدن اختصاص داشته است و کم‌ترین رشد به بخش برق. روندی که در بخش برق سال‌ها است استمرار یافته و همچنان به تاثیرات مخرب آن توجه نمی‌شود.